

- 2016, EEN (F)UNIE-K JAAR! -

Voorwoord

Het nieuwe jaar is al een eindje op dreef en er zijn heel wat veranderingen op til.

In '2016 - een (F)UNIE-K jaar!' kijken we even terug. Er is immers (opnieuw) veel gebeurd. Met beelden en artikels zoomen we in op een jaar waarin de focus lag op voorbereiden en feesten!

2016 was het laatste jaar van de 'oude' manier van subsidiëren. Het nieuwe financieringssysteem, waarbij aan de persoon met een beperking zelf een budget wordt toegekend, werd in de loop van het jaar almaar concreter. UNIE-K heeft zich daarop intens voorbereid met een nieuw strategisch beleidsplan waarover je hiernaast meer kan vernemen.

2016 was ook een jubileumjaar voor onze vzw. Er werden tal van activiteiten georganiseerd voor de 320 cliënten en hun sociaal netwerk, de 542 medewerkers, de 160 vrijwilligers en de bestuurders. Samen hebben we er een onvergetelijk jaar van gemaakt !

Geniet met volle teugen van deze terugblik op 2016. Wij zijn ondertussen druk bezig in een even boeiend en uitdagend 2017!

Karel Braet
Algemeen directeur

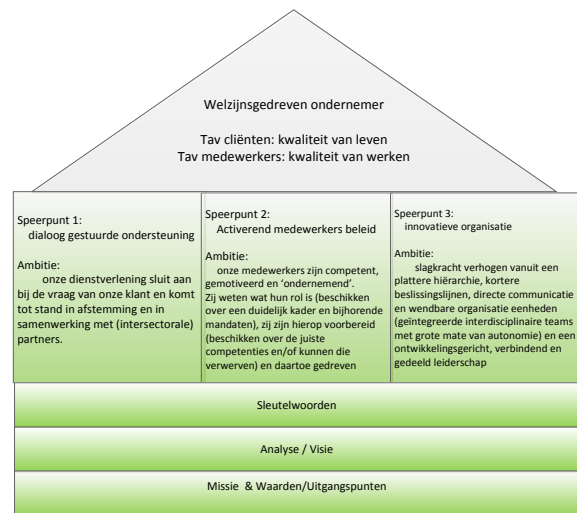

UNIE-K is klaar voor de uitdagingen van morgen

Sinds 1 januari 2017 subsidieert de Vlaamse overheid niet langer rechtstreeks de voorzieningen. Via de persoonsvolgende financiering (PVF) in de volwassenenzorg verdeelt ze het beschikbaar budget voor zorg onder de personen met een beperking. Zij kiezen voortaan zelf welke organisaties het aanbod hebben dat het best aansluit bij hun zorgnoden en hun wensen.

Niet alleen voor de cliënt, maar ook voor ons is dit een belangrijke omwenteling. De PVF maakt van UNIE-K een welzijnsgerichte ondernemer die zorg en ondersteuning biedt in de “markt” van volwassenen met een complexe zorgvraag.

Het intern project “**slimmer zorgen voor morgen**” bereidt ons grondig voor op de uitdagingen waar we voor staan.

Focus op **vraaggerichte zorg** is het eerste thema waaraan in 2016 uitgebreid aandacht werd besteed. De cliënt wordt immers een 'klant' die uiteraard dezelfde kwaliteit van zorg en ondersteuning als vroeger van ons verwacht, maar nu op een andere manier met ons in dialoog gaat.

Omdat onze **medewerkers** de motor zijn van UNIE-K moeten ook zij de nieuwe aanpak ondersteunen en mee uitdragen. Daarom werden de kerncompetenties Samenwerken, Eigenaarschap en Flexibiliteit nauwkeurig omschreven en vastgelegd in SEF. Specifieke trajecten voor de leidinggevenden reikten tools aan voor de rollen van de toekomst: leider, manager en coach.

Het derde thema binnen dit project is UNIE-K als **innovatieve organisatie**. We willen onze slagkracht en wendbaarheid verder vergroten in een sterk evoluerend zorglandschap. In september 2016 werd gestart met een innovatieteam dat werkt rond sleutelwoorden, bouwstenen en een vernieuwde organisatievorm. Dit traject zal intensief verder worden gezet in 2017.

UNIE-K staat als organisatie met beide benen in de maatschappij. We benutten dan ook de kansen om onze expertise te delen en interessante inspiratie van buitenaf op te doen. Zo organiseerden we begin 2016 een **symposium** rond de persoonsvolgende financiering en wat dit zal betekenen voor de cliënt. Bernadette Rutjes – directeur van Inclusie Vlaanderen – en Jeroen Deweerdt – stafmedewerker bij Onafhankelijk Leven – boeiden de deelnemers van begin tot einde. Hendrik Delaruelle – algemeen directeur bij het Vlaams Welzijnsverbond – en Arnoud Raskin – oprichter van Mobile School en StreetWiZe – inspireerden ons in het najaar rond het thema ‘welzijnsgericht ondernemen’.

We vierden feest!

UNIE-K mag dan al een organisatie zijn die zich voortdurend afstemt op de uitdagingen van vandaag en morgen, we kunnen ook terugkijken op diverse decennia kwaliteitsvolle zorg.

In 2016 mochten we zelfs een **driedubbel feest** vieren: **35 jaar De Waalberg**, **30 jaar Ons Erf** en **20 jaar 't Venster**!

Het jubileumjaar kreeg zijn hoogtepunt in de maand september met een **heuse feestweek** waarin elkeen in de bloemetjes werd gezet: de vrijwilligers, de medewerkers, het sociaal netwerk en last but not least: de cliënten.

Er werd een bewonersfeest op poten gezet om 'U' tegen te zeggen! Ons Erf werd omgetoverd tot een levensecht pretpark waar elke cliënt van UNIE-K van tal van activiteiten op maat kon genieten. Onder een stralend zonnetje beleefden we een onvergetelijke (F)UNIE-Ke dag!

WIST JE DAT...

De atleten van dagcentrum Windroos 4 medailles mee naar huis brachten van de Special Olympics die van 4 tot 7 mei 2016 in Bergen werden georganiseerd? Een mooie bekroning van een jaar lang intensief trainen!

Nieuwjaarsreceptie

UNIE-Ke dag vrijwilligers

Cinemobiel, openluchtcinema

Opendeur in Ons Erf

Comedyavond voor de medewerkers

(F)UNIE-K, de dag van de cliënten

Spetterend personeelsfeest

Bekijk onze kalender op
www.uniek.org > in de kijker

Lekker en gezond eten met een 😊

Sinds begin 2016 is UNIE-K helemaal 'smiley'. Na Ons Erf en De Waaiberg in 2014 behaalde nu ook 't Venster en het felbegeerde kwaliteitslabel van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (FAVV). De smiley garandeert de consument dat alle wettelijke verplichtingen op het vlak van voedselveiligheid en hygiëne strikt worden nageleefd.

De verschillende keukenteams hechten bijzonder veel belang aan de kwaliteit van de maaltijden voor onze cliënten en medewerkers. Met de autocontrolegrids die door het HACCP-team werd opgemaakt, beschikken de keukenmedewerkers nu over alle informatie en documenten om de voedselveiligheid van grondstof tot eindproduct te garanderen.

De smileys zijn uiteraard geen signaal om op onze lauweren te rusten. Met dagdagelijkse discipline, interne en externe controles en opleidingen voor de medewerkers blijven we garant staan voor een voedselveilige en hygiënische dienstverlening.

WIST JE DAT...

Koen Philips – één van onze koks - 4e werd in de wedstrijd 'De beste grootkeukenkok van België'? De jury smulde van zijn gezonde, lekkere en betaalbare maaltijd en zag dat hij met de strengste HACCP-normen rekening hield bij de bereiding ervan.

Focus op levenskwaliteit, inclusie en emotionele ontwikkeling van onze cliënten

Alle medewerkers van UNIE-K zetten zich elke dag in om een maximale levenskwaliteit voor onze cliënten na te streven. Het model van Schalock – met 8 dimensies en diverse indicatoren voor die 'kwaliteit van bestaan' – vormt hierbij de leidraad.

De werkgroep **Quality of Life** ging hier dieper op in.

Wat verstaan wij binnen UNIE-K onder 'kwaliteit van bestaan' en zit elke medewerker op dat vlak wel op dezelfde lijn? Zijn we hier bewust mee bezig en hoe kunnen we – elk vanuit onze eigen functie – bijdragen aan de levenskwaliteit van onze cliënten? Waar zijn we al goed in, en waar liggen er nog knelpunten? Vanuit concrete voorbeelden, ervaringen en ideeën formuleert de werkgroep – met 1 à 2 medewerkers uit elk ondersteunend team – op de maandelijkse bijeenkomsten voorstellen om de kwaliteit van de dienstverlening te verbeteren.

In De Waaiberg ging men concreet aan de slag met de SEO-R, de schaal voor **emotionele ontwikkeling** bij mensen met een verstandelijke beperking. De emotionele en verstandelijke ontwikkeling verlopen niet altijd parallel. Zeker bij deze cliënten blijkt het cognitieve vaak beter ontwikkeld dan het emotionele. Het is dan ook een valkuil voor onze medewerkers om in de begeleiding te vertrekken van het cognitief niveau, terwijl dit beter vanuit het emotioneel ontwikkelingsniveau gebeurt. SEO-R reikt concrete handvaten aan om cliënten vanuit hun niveau en op hun maat te ondersteunen.

TALKING STICKS OP BEZOEK

Clown zoekt contact met cliënt

Op 29 juni 2016 kwamen 3 contactclowns van **Talking Sticks** uit Heverlee op bezoek in 't Venster. Onder begeleiding van een accordeonist maakten ze in de leefgroep op een heel basale manier contact met onze cliënten. Ze hadden allerlei attributen mee en speelden in op de reacties van de cliënt. Wie moeite had met de drukte van een grote groep, kreeg persoonlijk bezoek van de clown op zijn of haar kamer. Het werd een prachtige namiddag waarbij werd gelachen en gedanst, maar ook verdriet en ontroering kregen een plaats. Elke cliënt kreeg als aandenken een mooie bloem.

Dat heb je goed gehoord!

Mensen met een verstandelijke beperking hebben een **verhoogd risico op slechthorendheid**. Gehoorproblemen komen vaker voor bij deze doelgroep en beginnen al op jongere leeftijd. Het is ook niet altijd duidelijk wat de invloed is van het algemeen ontwikkelingsniveau, gedragsproblemen, veroudering of dementie op minder goed reageren op geluid.

Ons Erf wilde al lang het gehoor van de bewoners in kaart brengen en kon dankzij een gift van de familievereniging testapparatuur kopen, een audiolokaal inrichten en druppelsgewijs starten met het testen van cliënten. In 2015-2016 werd dan bij *alle* cliënten het gehoor onderzocht. Zo'n onderzoek neemt bij deze doelgroep net iets meer tijd in beslag en volgt een specifieke aanpak. Eerst controleren de huisartsen van Ons Erf het gehoor van de cliënten. Het is belangrijk om na te gaan of hij of zij geen oorproppen heeft die het gehoor sterk kunnen doen dalen. De tweede stap is een korte screening met gespecialiseerde apparatuur door een audioloog van het AZ Sint-Jan. Dit onderzoek geeft meteen aan of er al of niet gehoorverlies is. Als dit het geval is, doet de logopediste van Ons Erf in het audiolokaal verdere testen om de grootte van het gehoorverlies te bepalen. Samen met de begeleider werden de reacties van de cliënt op vertrouwde geluiden – zoals hoefgetrappel, liedjes – grondig geanalyseerd. In sommige gevallen of bij twijfel werd dit nog verder aangevuld met observaties van de bewoner in zijn dagelijkse omgeving.

Wanneer het gehoorverlies aanzienlijk was, werden de begeleiders van de woning op de hoogte gebracht. Er werd toegelicht welke plaats je de bewoner best geeft binnen de groep en hoe je kan communiceren. De bewoner niet langs achter benaderen, duidelijke korte boodschappen geven en spraak ondersteunen met gebaren en lichaamstaal zijn alvast bruikbare tips. Voor enkele bewoners werden in samenwerking met hoorcentrum Spermalie hoorapparaatjes voorzien.

WIST JE DAT...

Het gehooronderzoek in totaal 198 cliënten onderzocht? Bij 68 procent werden oorproppen vastgesteld en verwijderd: 56 personen met 1 oorprop en 78 met 2 oorproppen. Bij 41 procent werd gehoorverlies vastgesteld, van licht (42 personen) over matig (27) tot ernstig (7) of volledige doofheid (5 personen).

Intercasa – zorg voor iedereen haalbaar maken

Sommige cliënten met een ernstige gedrags- of psychische problematiek kunnen de draagkracht van begeleiders, medebewoners of de omgeving behoorlijk op de proef stellen. Ook de cliënt zelf kan daardoor in een negatieve en uitputtende spiraal van afwijzing en falen terechtkomen.

De **intercasa-methodiek** wil dit doorbreken. Om kwalitatieve zorg mogelijk te maken, wordt die zorg letterlijk gedeeld: door meerdere woningen, dagcentra, begeleiders en andere personen. **Zo kan de levenskwaliteit van de cliënt worden verbeterd.**

De methodiek kan in verschillende situaties en vanuit meerdere doelstellingen worden toegepast. Nieuwe contacten kunnen het relatienetwerk van de cliënt verruimen en kansen bieden tot het doorbreken van probleemgedrag dat uit de hand dreigt te lopen. Bij cliënten met een hechtingsproblematiek blijkt het in kleine teams en kleine relatiecirkels vaak moeilijk om blijvend positieve relatiekansen aan te bieden. Door hen meer en vluchtiger contacten aan te bieden, krijgen ze minder kans om relaties tot op het bot uit te testen en vermindert voor de cliënt het risico om vroeg of laat opnieuw afgewezen te worden. Intercasa helpt ook cliënten die volledig zijn vastgelopen in allerlei verlamdende rituelen en patronen. Een andere omgeving brengt vaak een nieuwe start met zich mee.

Maar ook andere cliënten en het professionele team krijgen door deze methodiek meer ademruimte. Er kan tijdelijk afstand worden gecreëerd in situaties waarbij mensen te dicht op een bepaalde problematiek zitten of tijd nodig hebben om de problematiek van de cliënt te kunnen aanvaarden en verwerken. Door uitwisseling van ervaringen tussen teams groeit bovendien de expertise op het vlak van psychische en gedragsproblematieken.

Hoe en op welk levensdomein intercasa in Ons Erf concreet wordt toegepast, hangt af van de cliënt. Hij kan voor een bepaalde periode volledig verhuizen naar een andere woning waar hij dan verblijft, wordt verzorgd en deelneemt aan de dagondersteuning. Of hij gaat enkel voor (een deel van) zijn dagondersteuning of vrijetijdsbesteding naar een andere woning of een ander dagcentrum. Tenslotte kan er ook worden gewerkt aan relaties met anderen dan de eigen begeleiders en medebewoners. Zo kan de cliënt af en toe bezoek krijgen van een andere begeleider, of gaat hij mee op uitstap met begeleiders en bewoners van een andere woning.

Ter Dreve op logement

Van 5 september 2016 tot midden januari 2017 verbleven in Ons Erf een aantal bewoners van Ter Dreve. In die organisatie voor mensen met een beperking aan de overkant van de N31-Expressweg werd een woning zo grondig gerenoveerd, dat de bewoners op zoek moesten naar een tijdelijke verblijfplaats. Zowel de betrokken bewoners als de beide organisaties waren heel tevreden over de samenwerking. Inmiddels kreeg die samenwerking een vervolg! Een aantal bewoners van Ter Dreve komen wekelijks naar Ons Erf om te helpen met het sorteren van de was van persoonlijke kleding van cliënten uit de nieuwbouw.

Onze medewerkers – de motor van UNIE-K

In 2016 namen we diverse initiatieven om ons medewerkersbeleid verder te optimaliseren. De **werkgroep 45+** stelde concrete acties voor om ons rijper talent te blijven stimuleren en te ondersteunen. Zo werd de jobbonusbank opgericht waarin 45-plussers hun interesses en persoonlijke talenten kunnen linken aan een initiatief dat hun job verrijkt. Daarnaast werd er ook ruimte gemaakt voor een loopbaan- of ander coachinggesprek waarin de medewerker kan aangeven welk engagement hij wil opnemen (via de jobbonusbank) of hoe hij veerkrachtig blijft in zijn job (via mindfulness-sessies).

Het project rond het uitwerken van het **competentiemanagement** kreeg na de start in 2015 een vervolg in 2016. De 3 kerncompetenties 'samenwerken, eigenaarschap en flexibiliteit' – kortweg SEF – werden met praktische voorbeelden geïllustreerd en met een affichecampagne in de verf gezet. Alle functies binnen UNIE-K werden gelinkt aan competentieprofielen die tijdens een teamvergadering of dienstoverleg werden besproken. De beste ambassadeurs van SEF werden smakelijk beloond met een heerlijk stuk chocolade.

Voor alle leidinggevendenden, woondeskundigen en orthoagogen werd een **leiderschapstraject** opgezet. In februari leerde 'het lampionnenspel' dat een sterke hiërarchie minder goed werkt dan een aanpak vanuit teams met overlappende competenties, een brede taakinhoud en de mogelijkheid om de dingen zelf te regelen. Omdat leiderschap naar anderen toe bij jezelf begint, kregen de leidinggevendenden in maart de kans om stil te staan bij zichzelf en de manier waarop ze naar de dingen kijken.

WIST JE DAT...

UNIE-K eind 2016 in totaal 542 medewerkers telde, 21 meer dan eind 2015? Niet alleen vrouwen zijn met ruim 8 op 10 sterk vertegenwoordigd. Ook de deeltijds werkenden zijn met 6 op 10 in de meerderheid. Met een gemiddelde leeftijd van 42 jaar blijken onze medewerkers bovendien mooi verspreid over de generaties.

In april organiseerde het leiderschapsatelier – een interne werkgroep van leidinggevendenden en een woondeskundige – dan weer een boeiende dag met workshops, films en boeken over leiderschap. Vanaf mei werd het Insights Discovery profiel gelanceerd, waarmee elk lid van het leiderschapstraject meer zelfinzicht krijgt. De resultaten vormen de basis voor een persoonlijk ontwikkelingsplan (POP) om hun leiderschap ook in de toekomst verder te ontwikkelen.

Externe opleidingen kunnen UNIE-K ook verrijken. De cursist moet de tips en leerrijke ervaringen delen binnen onze organisatie. Het nieuwe aanvraag- en trajectformulier ondersteunt die nieuwe aanpak. Het peilt niet alleen vooraf naar de motivatie en verwachtingen van de medewerker, maar gaat achteraf ook na hoe de opleiding is verlopen en hoe ook de collega's van die nieuwe inzichten en competenties gebruik kunnen maken.

WIST JE DAT...

De medewerkers van UNIE-K in 2016 bijna 5 keer rond de wereld fietsten om te komen werken? Van die 192.113 kilometer nam 't Venster er 11.350 voor haar rekening en De Waaiberg 18.427. De collega's in Brugge fietsten 162.336 kilometer bij elkaar. Zij kunnen fris aan de werkdag beginnen dankzij comfortabele douche-infrastructuur. En wie op de heenreis een lekke band, een kapotte rem of een probleem met de fietsverlichting krijgt, kan dankzij de eigen fietshersteldienst na het werk terug veilig de baan op!

Palliatieve zorg

Een cliënt die al sinds het prille begin in De Waaiberg woonde, werd steeds zieker. Het laatste jaar van zijn leven bracht hij grotendeels in bed door en was er gespecialiseerde ondersteuning nodig. De begeleiders verzorgden hem met veel aandacht en toewijding en spanden zich in om hem al het nodige comfort te bieden. Hun band met hem werd er alleen maar sterker door. Toen hij begin 2017 overleed, kreeg hij een warm en waardig afscheid. Tegelijk voelde het team zich tevreden: door hun inspanningen was de cliënt tot op het einde in zijn vertrouwde omgeving kunnen blijven. De Waaiberg was zijn thuis geworden.

WIST JE DAT...

Er in 't Venster een dwaaldetectiesysteem werd geïnstalleerd? Bepaalde cliënten krijgen een armbandje om. Als ze zonder begeleiding zouden vertrekken, zorgt het systeem ervoor dat de medewerkers onmiddellijk worden gealarmeerd.

Hersteld contact

Het contact tussen een cliënt en zijn dochter in De Waaiberg was verwaterd. Al enkele jaren hoorden ze elkaar bitter weinig. De individuele begeleidster van de cliënt besloot daar iets aan te doen. Samen met de sociale dienst herstelde ze, met kleine stapjes, de verstandhouding tussen vader en dochter. Ondertussen werd de cliënt grootvader. Zijn dochter komt nu regelmatig met haar gezin op bezoek.

WIST JE DAT...

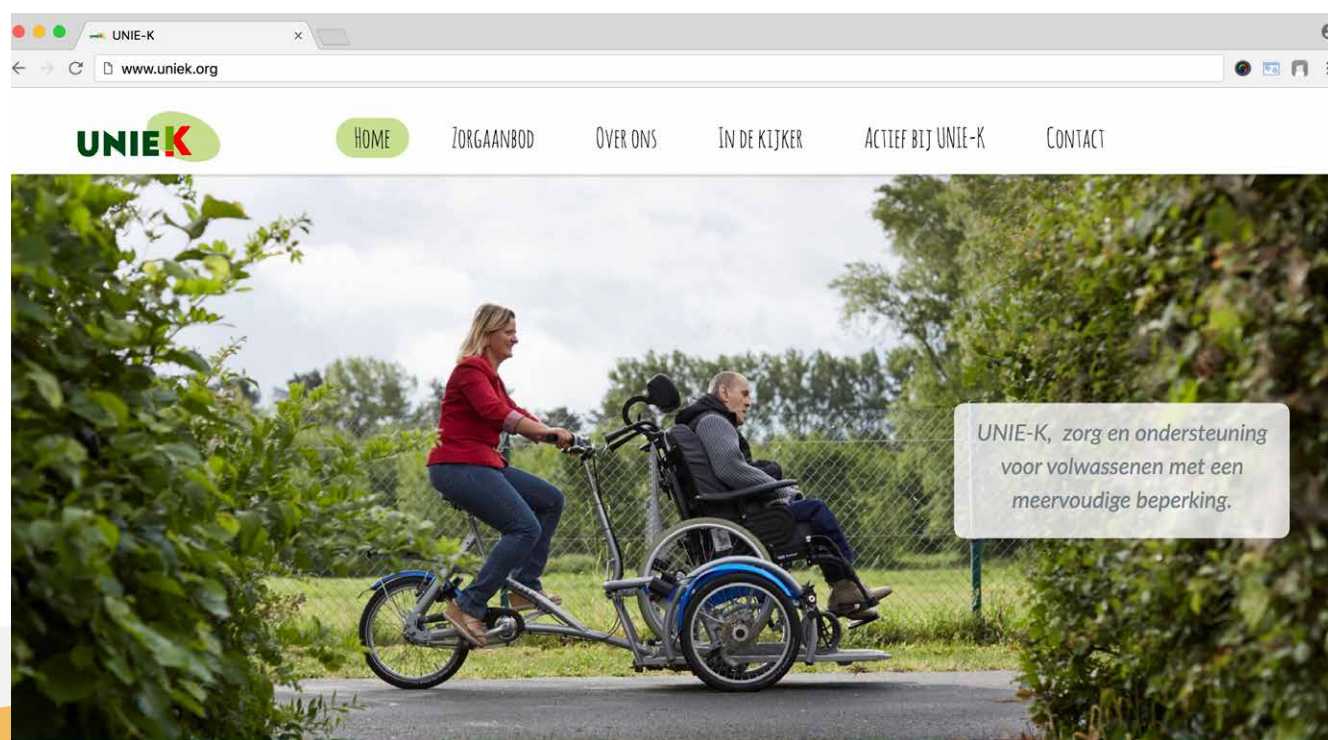
't Venster en De Waaiberg via Synaps – het West-Vlaams samenwerkingsverband NAH – actief meewerkten aan de bekendmaking en organisatie van de eerste Vlaamse Week van NAH? Die ging door van 10 tot en met 16 oktober 2016. 't Venster en De Waaiberg stonden met een infostand op het lanceringsmoment op 27 september in het Provinciehuis Boeverbos in Brugge. Onder de noemer 'vaak onzichtbaar, wel aanwezig' werden vooral de minder zichtbare beperkingen van mensen met een niet aangeboren hersenletsel in de kijker gezet. Naast activiteiten voor cliënten, lotgenoten en het sociaal netwerk, werd sterk ingezet op sensibilisering via de website www.weekvannah.be. Ook in 2017 gaat opnieuw de Week van NAH door!

www.uniek.org zit helemaal in 't nieuw!

Op 27 juni 2017 lanceerden we onze nieuwe website. Die past perfect in het traject "slimmer zorgen voor morgen" waarmee we naast onze zorg en ons medewerkersbeleid ook onze communicatie willen aanpassen aan de nieuwe aanpak in de sector. Frisse teksten en sfeervolle foto's geven een mooi beeld van waar UNIE-K voor staat. Door de duidelijke structuur van de website vind je bovendien snel alle informatie die je zoekt.

Benieuwd? Neem snel een kijkje op www.uniek.org
Je surft er ook vlot naartoe via je smartphone of tablet.

In een volgende fase voorzien we een login voor cliënten en hun sociaal netwerk zodat we het contact tussen UNIE-K en het "thuisfront" nog intenser kunnen maken.

-ZORG OP JOUW MAAT EN TEMPO-